

Sygn. akt I C 913/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 czerwca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSO Ewa Karwowska

Protokolant st. sekr. sąd. Danuta Szpanowska – Bartkowska

po rozpoznaniu w dniu 7.06.2017 r. w Gdańsku

sprawy z powództwa **J. S.**

przeciwko **Bankowi (...) SA w B.**

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

I. oddała powództwo .

II. Zasądza od powoda J. S. na rzecz pozwanego Banku (...) SA w B. kwotę 7217 zł (siedem tysięcy dwieście siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

UZASADNIENIE

Powód J. S. wniósł pozew przeciwko Bankowi (...) S.A. w B. domagając się pozbawienia wykonalności tytułu wykonawczego, tj. bankowego tytułu egzekucyjnego z dnia 8.08.2012 r. nr (...), zaopatrzonego w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w Starogardzie Gdańskim z dnia 18.09.2012 r. w sprawie I Co 2118/12 oraz zasądzenia od pozwanego zwrotu kosztów postępowania.

W uzasadnieniu wskazał, iż zachodzą okoliczności określone w art.840§1 pkt 1 oraz pkt 2 k.p.c. Ze względu na naruszenie przez pozwanego banku prawa bankowego, ustawy o kredycie konsumenckim oraz art. 5 k.c. wypowiedzenie umowy kredytu konsolidacyjnego nr (...) z dnia 11.05.2011 r. należy uznać za niezgodne z prawem oraz zasadami współzycia społecznego. Powód zawarł z pozwanym umowę kredytu konsolidacyjnego nr (...) z dnia 11.05.2011, której z niezależnych od siebie przyczyn nie mógł wykonać w sposób należyty. Ze względu na ciężką chorobę ojca (rak pęcherza moczowego), którego powód był jedynym opiekunem, został zmuszony do pokrywania wysokich kosztów pomocy medycznej i opieki lekarskiej. Z tych przyczyn spóźnił się z zapłatą rat kredytu, co spowodowało natychmiastowe oraz bezwarunkowe wypowiedzenie umowy kredytowej przez pozwanego oraz wystawienie bankowego tytułu egzekucyjnego. Wobec niewielkiego opóźnienia powoda w uiszczaniu rat kredytu natychmiastowe wypowiedzenie zawartej umowy należy ocenić jednoznacznie negatywnie. Od powoda wymagano natychmiastowej spłaty kwoty niemalże 260.000 zł, co było niemożliwe do spełnienia. W orzecznictwie dopuszcza się możliwość przeprowadzenia oceny skuteczności dokonanej przez bank uprawnienia kształtującego, bez względu na to czy wynika ono z treści umowy kredytu, czy odpowiedniego przepisu ustawy przez pryzmat art.5 k.c. Wypowiadając umowę kredytową pozwany postępował niezgodnie z przepisami prawa bankowego oraz zasadami współzycia społecznego. Zastosowanie winien znaleźć art. 5 k.c. W rezultacie wypowiedzenie umowy kredytowej jako czynność niezgodna z zasadami współzycia społecznego nie powinno stanowić podstawy do wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego nr (...). Nadużycie przez pozwanego jego pozycji dominującej, jak również wykorzystanie krytycznej sytuacji życiowej powoda nie powinno stanowić podstawy dalszego wzbogacenia się powoda. Pozwany zaniechał zbadania sytuacji życiowej i

gospodarczej powoda. Ponadto pozwany dochodzi roszczeń na podstawie wystawionego na mocy niekonstytucyjnych przepisów bankowego tytułu egzekucyjnego.

Pozwany w odpowiedzi na pozew (k.80-83) wniósł o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od powoda zwrotu kosztów procesu.

W uzasadnieniu wskazał, iż strony łączyła umowa o pocztowy kredyt konsolidacyjny z dnia 11.05.2011 r., na podstawie której pozwany udzielił powodowi kredytu na kwotę 253.000 zł. Pozwany przed wypowiedzeniem umowy kierował wielokrotnie upomnienia i wezwania do zapłaty w związku z nieterminową spłatą przez powoda swojego zobowiązania. Wobec zaległości w płatności czterech rat kapitałowych pozwany wypowiedział w dniu 21.06.2012 r. umowę i wezwał powoda do spłaty zadłużenia w terminie do dnia 3.08.2012 r. Pismem z dnia 8.08.2012 r. pozwany poinformował powoda o tym, iż wystawił bankowy tytuł egzekucyjny i wystąpił o nadanie klauzuli wykonalności. Wobec nieregulowania zadłużenia pozwany był zmuszony do wszczęcia postępowania egzekucyjnego. W dniu 2.03.2013 r. powód zwrócił się do pozwanego z pismem, w którym przedstawił swoją sytuację rodzinną i finansową, zobowiązał się do terminowych spłat zadłużenia oraz jednorazowej wpłaty w wysokości 5.000 zł. Pismem z dnia 12.03.2013 r. pozwany wyraził zgodę na spłatę zadłużenia w ratach miesięcznych po 2.000 zł, obniżenie oprocentowania oraz zawieszenie egzekucji z nieruchomości pod warunkiem jednorazowej wpłaty kwoty 5.000 zł do dnia 25.03.2013 r. Pozwany wystąpił również w dniu 25.03.2013 r. z wnioskiem o zawieszenie postępowania egzekucyjnego z ruchomości i nieruchomości oraz umorzenie egzekucji z pozostałych składników majątkowych, w tym wynagrodzenia za pracę. W związku z zaprzestaniem dokonywania wpłat zgodnie z wcześniejszą deklaracją pozwany w dniu 4.02.2014 r. wystąpił z wnioskiem o podjęcie zawieszono postępowania. Pozwany działał zgodnie z zawartą umową kredytu. Pozwany kilkakrotnie wysyłał do powoda upomnienia i dwa wezwania do zapłaty, które pozostały bez reakcji. Pozwany wypowiedział umowę kredytową dopiero, gdy u powoda wystąpiła zaległość w płatności czterech rat kapitałowych. Powoływanie się na zasady współżycia społecznego jest chybione, gdyż to bezczynność powoda i brak wywiązania się z postanowień umowy spowodował konieczność wypowiedzenia umowy i dochodzenia swoich należności. Po poinformowaniu przez powoda o swojej sytuacji pozwany wyraził zgodę na spłatę zadłużenia w ratach, obniżył oprocentowanie, zawiesił postępowanie egzekucyjne co do nieruchomości oraz ruchomości i umorzył egzekucję co do pozostałych składników majątkowych. Pomimo tego powód nie spłacał swoich należności. Pozwany miał prawo wystawić bankowy tytuł egzekucyjny. W niniejszej sprawie nie zachodzi żadna z podstaw powództwa przeciwegzekucyjnego.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 11.05.2011 r. pomiędzy Bankiem (...) S.A. z siedzibą w B. a J. S. została zawarta umowa o pocztowy kredyt konsolidacyjny nr (...), zgodnie z którą bank udzielił kredytobiorcy kredytu konsolidacyjnego w wysokości 253.000 zł na 360 miesięcy przeznaczonych na finansowanie zobowiązań zaciągniętych w innych bankach. Szczegółowe terminy spłaty określał harmonogram. W (...) umowy postanowiono, iż brak spłaty należności banku określonych w drugim wezwaniu do zapłaty, z zachowaniem podanego terminu, upoważnia bank do podjęcia czynności windykacyjnych, wypowiedzenia umowy, wszczęcia postępowania egzekucyjnego. Okres wypowiedzenia ustalono na 30 dni. Kredytobiorca został zobowiązany do zapłaty wszystkich należności banku wynikających z umowy do pierwszego dnia roboczego po upływie okresu wypowiedzenia. Miesięczne raty kredytu miały wynosić 1.946,53 zł.

dowód: umowa o pocztowy kredyt konsolidacyjny nr (...) z dnia 11.01.2011 r. k.107-111, harmonogram spłat kredytu k. 113-120

Pozwany bank w związku z nie regulowaniem należności wystosował do powoda upomnienie z dnia 23.09.2011 r. Kolejne upomnienia zostały wystosowane do J. S. w dniu 23.12.2011 r., a następne w dniu 23.01.2012 r., 21.02.2012 r. oraz w dniu 23.03.2012 r. Powód został wezwany do spłaty zadłużenia przeterminowanego wezwaniem do zapłaty z dnia 6.04.2012 r. i z dnia 17.05.2012 r.

dowód: upomnienie z dnia 23.09.2011 r. k. 102, upomnienie z dnia 23.12.2011 r. k. 101, upomnienia z dnia 23.01.2012 r., 21.02.2012 r. oraz z dnia 23.03.2012 r. k. 98, 99, 100, wezwania do zapłaty k. 96-97

Pismem z dnia 21.06.2012 r. pozwany wypowiedział powodowi umowę o kredyt konsolidacyjny z dnia 11.05.2011 r. wskazując, iż zadłużenie kredytobiorcy wynosi 255.298,70 zł. W treści wypowiedzenia wskazano, iż natychmiastowa wpłata kwoty 3.782,26 zł wraz z odsetkami karnymi do dnia zapłaty oraz regulowanie bieżących rat skutkować będzie możliwością rozważenia przez bank wycofania wypowiedzenia.

dowód: wypowiedzenie umowy kredytu k. 103,

W dniu 8.08.2012 r. pozwany wystawił bankowy tytuł egzekucyjny nr (...). Pismem z dnia 8.08.2012 r. bank poinformował powoda, iż wystąpił do Sądu z wnioskiem o nadanie klauzuli bankowemu tytułowi egzekucyjnemu nr (...) i po raz ostatni wezwał powoda do uregulowania całości zadłużenia.

dowód: bankowy tytuł egzekucyjny z dnia 8.08.2012 r. nr (...) k. 92, pismo pozwanego z dnia 8.08.2012 r. k. 95

Postanowieniem z dnia 24.08.2012 r. Sąd Rejonowy w Starogardzie Gdańskim nadał klauzulę wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu nr (...) z dnia 8.08.2012 r.

dowód: postanowienie Sądu Rejonowego w Starogardzie Gdańskim z dnia 24.08.2012 r. w sprawie I Co 2118/12 k. 93

Pozwany bank wszczął przeciwko powodowi postępowanie egzekucyjne.

okoliczność bezsporna

Pismem z dnia 2.03.2013 r. J. S. wystąpił do pozwanego banku z prośbą o zawarcie ugody dotyczącej spłaty zadłużenia z tytułu zawartej umowy kredytowej. Zwrócił się również o zmniejszenie Powód wskazał, iż opiekuje się ojcem w wieku 82 lat, który choruje na raka pęcherza moczowego. Podał, iż był zmuszony wydatkować ogromne środki na leczenie, opiekę medyczną i socjalną dla ojca, aby sam mógł pracować, co skutkowało nieterminowym spłacaniem rat kredytu. Powód zaproponował jednorazową wpłatę w wysokości 5.000 zł.

dowód: pismo powoda z dnia 2.03.2013 r. k. 91

W odpowiedzi na pismo powoda z dnia 12.03.2013 r. bank poinformował go, iż wyraża zgodę na spłatę zadłużenia w miesięcznych ratach w wysokości 2.000 zł począwszy od kwietnia 2013 r., zmianę oprocentowania kredytu z odsetek karnych na należne zgodnie z umową z dnia 11.05.2011 r. oraz zawieszenie egzekucji z nieruchomości pod warunkiem jednorazowej wpłaty w kwocie 5.000 zł do dnia 25.03.2013 r.

dowód: pismo pozwanego z dnia 12.03.2013 r. k. 90

Pozwany wystąpił pismem z dnia 25.03.2013 r. do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Starogardzie Gdańskim o zawieszenie egzekucji z ruchomości i nieruchomości powoda oraz umorzenie egzekucji z pozostałych sposobów, tj. wynagrodzenia za pracę wierzycielności i innych praw majątkowych.

dowód: wniosek o zawieszenie egzekucji z dnia 25.03.2013 r. k. 89

Postanowieniem z dnia 3.04.2013 r. 3.04.2013 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Starogardzie Gdańskim J. B. umorzył postępowanie egzekucyjne z wynagrodzenia za pracę, rachunku bankowego oraz wierzycielności dłużnika.

dowód: postanowienie z dnia 3.04.2013 r. k. 88

Wobec braku spłaty zobowiązań przez powoda pozwany złożył wniosek z dnia 4.02.2014 r. do Komornika przy Sądzie Rejonowym w Starogardzie Gdańskim o podjęcie zawieszonoego postępowania z nieruchomości i wszczęcie postępowania z pozostałych sposobów egzekucji.

dowód: wniosek wierzyciela z dnia 4.02.2014 r. k. 85-86

Pismem z dnia 17.10.2014 r. J. S. zwrócił się do pozwanego z prośbą o zawarcie ugody deklarując spłatę rat w wysokości 1.500 zł miesięcznie i wskazując, iż dom został wystawiony na sprzedaż. Powód zwrócił się także o umorzenie postępowania egzekucyjnego.

dowód: pismo powoda z dnia 17.10.2014 r. k. 85

Pozwany pismem z dnia 20.10.2014 r. poinformował powoda, iż nie wyraża zgody na zawarcie ugody i umorzenie postępowania egzekucyjnego. Wskazał, iż ponowne podjęcie egzekucji było konsekwencją braku wpłat wynikających z pisma z dnia 12.03.2013 r.

dowód: pismo pozwanego banku z dnia 20.10.2014 r. k. 84

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dowody z dokumentów.

Sąd dał wiarę zeznaniom powoda w zakresie, w którym znajdują potwierdzenie w dowodach z dokumentów. Nie są wiarygodne zeznania powoda, iż środki uzyskane z kredytu przeznaczył na wyremontowanie domu, w którym mieszkał z ojcem, ponieważ z umowy kredytu konsolidacyjnego z dnia 11.05.2011 r. wynika iż został on przeznaczony za spłatę innych licznych zobowiązań powoda.

Zeznania świadka A. M. w przeważającym zakresie są zgodne z zeznaniami powoda i dowodami z dokumentów i w tym zakresie wiarygodne. Sąd nie dał jednak wiary zeznaniom świadka, iż bank nie dawał żadnych możliwości, na nic się nie godził, gdyż stwierdzenia te są sprzeczne z dowodami z dokumentów, z których wynika zawarcie z bankiem ugody, zawieszenie postępowania egzekucyjnego z nieruchomości i umorzenie z innych sposobów egzekucji.

Świadek G. K. nie stawiała się na przesłuchanie przed Konsulatem w Niemczech. Sąd oddalił ponowny wniosek o przesłuchanie tego świadka, ponieważ jego przesłuchanie przyczyniłoby się jedynie do przedłużenia postępowania i nie miałyby znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy. Świadek miałby zeznawać głównie na temat relacji powoda z ojcem i jego choroby. Świadek zamieszkując za granicą wiedzę na temat relacji powoda z pozwanym bankiem mogła czerpać jedynie od powoda.

Sąd uznał także za wiarygodne zgromadzone w sprawie dokumenty nie znajdując podstaw do kwestionowania ich wiarygodności, a których autentyczność nie była także kwestionowana przez strony.

W ocenie Sądu powództwo nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 840 § 1 k.p.c. dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli:

1) przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście;

2) po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może oprzeć powództwo także na zdarzeniach, które

nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także na zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zgłoszenie tego zarzutu w sprawie było z mocy ustawy niedopuszczalne.

Powód podnosił, iż wypowiedzenie przez pozwanego bank umowy kredytu było sprzeczne z art.5 k.c. i nie powinno stanowić podstawy wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego.

Powód powoływał się na to, iż wykonanie przez bank - kredytodawcę uprawnienia kształtującego w postaci wypowiedzenia umowy kredytowej może być kwalifikowane jako nadużycie prawa podmiotowego w rozumieniu art. 5 k.c. Taka kwalifikacja mogłaby prowadzić do uznania dokonanego wypowiedzenia za prawnie bezskuteczne, co czyniłoby przedwczesne dochodzenie przez kredytodawcę całości zadłużenia kredytowego od kredytobiorcy i tym samym mogłoby uzasadniać powództwo na podstawie art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c. Wypowiedzenie umowy kredytowej stanowi na pewno bardzo dotkliwe dla kredytobiorców uprawnienie kształtujące banku w stosunku kredytowym, bo jego wykonanie może doprowadzić do zakończenia tego stosunku przed pierwotnie ustalonym okresem spłaty kredytu. W związku z tym nie może być ono wykonane w sposób nagły, zaskakujący dla kredytobiorcy, nawet jeżeli istnieją podstawy do jego podjęcia zgodnie z treścią umowy kredytowej. Brak współdziałania banku w rozumieniu art. 354 § 2 k.c. nie oznacza nadużycia prawa podmiotowego, o którym mowa w art. 5 k.c. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 września 2015 r. w sprawie V CSK 698/14, LEX nr 1805901).

W niniejszej sprawie wypowiedzenie powodowi umowy kredytu przez pozwanego nie stanowiło nadużycia prawa podmiotowego. Umowa kredytu z dnia 11.05.2011 r. przewidywała, iż bank może wypowiedzieć umowę w przypadku braku spłaty należności banku określonych w drugim wezwaniu do zapłaty z zachowaniem podanego terminu (...) umowy, k.110) Pozwany bank wypowiedział powodowi umowę kredytu po przesłaniu powodowi pięciu upomnień z dnia 23.09.2011 r., 23.12.2011 r., 23.01.2012 r., 21.02.2012 r., 23.03.2012 r. (k. 98-102) oraz dwóch wezwań do zapłaty z dnia 6.04.2012 r. i 17.05.2012 r. (k. 96-97), gdy powód zalegał z zapłatą czterech rat kapitałowych. Powód nie reagował na przesyłane do niego upomnienia i wezwania do zapłaty i przed wypowiedzeniem umowy nie informował banku o swojej sytuacji życiowej, nie zwracał się z jakimikolwiek wnioskami do banku. Wypowiedzenie umowy kredytu nie było nagłe skoro zostało poprzedzone licznymi upomnieniami i dwoma wezwaniami do zapłaty. Powód nie zalegał jedynie z niewielką częścią świadczenia, lecz z pełnymi czterema ratami kapitałowymi. Pozwany po wypowiedzeniu umowy i wystawieniu bankowego tytułu egzekucyjnego jeszcze raz wezwał powoda do zapłaty (k. 95). Pozwany po wszczęciu postępowania egzekucyjnego przeciwko powodowi przychylił się do jego wniosku z dnia 2.03.2013 r. (k.94), w którym opisał swoją sytuację życiową, zobowiązał się do terminowych spłat zadłużenia oraz jednorazowej spłaty w wysokości 5.000 zł. Mianowicie pozwany wyraził zgodę na spłatę zadłużenia w miesięcznych ratach po 2.000 zł, obniżenie oprocentowania kredytu z odsetek karnych na należne zgodnie z umową z dnia 11.05.2011 r. oraz zawieszenie egzekucji z nieruchomości. Pozwany wystąpił do komornika o zawieszenie egzekucji z nieruchomości powoda i umorzenie egzekucji z pozostałych sposobów egzekucji, w tym wynagrodzenia za pracę. Powód otrzymał zatem kolejną szansę spłaty swojego zadłużenia. Z tej szansy nie skorzystał. Nie dokonywał bowiem spłat swojego zadłużenia, co spowodowało wystąpienie przez pozwanego do komornika z wnioskiem o podjęcie zawieszanej egzekucji z nieruchomości oraz ponowne wszczęcie egzekucji z pozostałych sposobów egzekucji. Wobec nie wywiązania się powoda z obowiązku spłaty zadłużenia na zaproponowanych przez niego warunkach bank nie był zobowiązany do uwzględnienia kolejnego wniosku powoda z dnia 17.10.2014 r. o zawarcie ugody.

Reasumując, wypowiedzenie umowy kredytu powodowi nie stanowiło nadużycia prawa. Jeśli powód chciał przedstawić swoją sytuację życiową bankowi, w tym związaną z chorobą ojca i złożyć wniosek dotyczący spłaty zadłużenia mógł sam to uczynić nie czekając na wypowiedzenie mu umowy. Bank, który wielokrotnie wzywał powoda do zapłaty nie był natomiast zobowiązany przed wypowiedzeniem umowy badać przyczyny braku spłaty kredytu przez powoda.

Na naruszenie zasad współżycia społecznego nie może się powoływać ten kto sam je narusza. Powód zawarł z pozwanym bankiem kredyt konsolidacyjny, który zobowiązał się spłacać. Wiedział jaka jest jego sytuacja życiowa, finansowa i wysokość rat. Ze swojego zobowiązania jednak się nie wywiązał, gdyż nie spłacał swojego długu. Bank nie miał obowiązku ustalać dlaczego powód nie spłaca swojego zobowiązania. To powód mając trudności ze spłatą

winien opisując swoją sytuację wystąpić ze stosownymi wnioskami. W tej sytuacji bank jako wierzyciel miał pełne prawo wypowiedzieć mu umowę i prowadzić przeciwko niemu postępowanie egzekucyjne w celu odzyskania swojej należności. Bank na etapie postępowania egzekucyjnego uwzględnił sytuację życiową powoda i umożliwił mu spłatę zadłużenia w ratach przy oprocentowaniu wynikającym z umowy. Powód nie wywiązał się jednak z przyjętego na siebie zobowiązania, wobec braku spłat bank ponownie wszczął postępowanie egzekucyjne.

Powód wskazywał, iż bank bezpodstawnie wystawił bankowy tytuł egzekucyjny w oparciu o przepisy prawa bankowego, które zostały uznane za niekonstytucyjne. Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 14.04.2015 r. (P 45/12) stwierdził niekonstytucyjność art.96 ust.1 i art.97 ust.1 ustawy z dnia 29.08.1997 r. Prawo bankowe. Przepisy te przestały obowiązywać z dniem 1.08.2016 r. Bankowy tytuł egzekucyjny wystawiony przed dniem 1 sierpnia 2016 r., w stosunku do którego przed tą datą wystąpiono o nadanie klauzuli wykonalności, po dniu 1 sierpnia 2016 r. zachował skuteczność, tj. po opatrzeniu klauzulą wykonalności mógł stanowić podstawę egzekucji (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 28 stycznia 2016 r. w sprawie I ACa 736/15, LEX nr 2000515). Zatem w stosunku do powoda bankowy tytuł egzekucyjny wystawiony w dniu 8.08.2012 r., któremu w dniu 24.08.2012 r. Sąd nadał klauzulę wykonalności może stanowić podstawę prowadzenia postępowania egzekucyjnego.

Wobec braku podstaw do pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności, Sąd na podstawie art. 840§1 pkt 1 i 2 kpc a contrario orzekł jak w punkcie I wyroku.

O kosztach procesu orzeczono na mocy art. 98§1 i 3 k.p.c., art. 108§1 k.p.c., § 6 pkt 7 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. z 2013 poz. 490 ze zm.) w zw. z §21 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 1804) zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Na koszty procesu poniesione przez pozwanego składały się koszty zastępstwa procesowego w wysokości 7.217 zł, w tym 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.